

6162

INSTITUUT VOOR PHYTOPATHOLOGIE

LABORATORIUM VOOR BLOEMBOLLEN-
ONDERZOEK TE LISSE

DIRECTEUR:
PROF. DR. E. VAN SLOGTEREN

No. 61

APRIL 1938

PREPARATIE VAN NARCISSEN VOOR HET
ZUIDELIJK HALFROND

DOOR
DR. J. J. BEIJER.

PREPARATIE VAN NARCISSEN VOOR HET
ZUIDELIJK HALFROND

DOOR

DR. J. J. BEIJER.

Zooals algemeen bekend kan worden verondersteld, heeft de export van narcissen, evenals van onze overige bolgewassen in hoofdzaak plaats naar landen, die be-noorden den evenaar zijn gelegen. De export naar dit „Noordelijk Halfrond” heeft plaats in Augustus-September. De bollen komen in het land van be-stemming aan op een tijdstip, waarop het jaargetijde overeenkomt met het onze, n.l. het begin van den herfst. Ze kunnen dan terstond worden geplant, en eenmaal ge-plant gaan ze een koele tijdsperiode tegemoet, waarbij wortelvorming, strekking enz. kunnen plaats vinden als noodzakelijke voorbereiding tot latere groei en bloei bij het intreden der hoogere voorjaarstemperatuur.

Indien echter tijdens dit normale exportseizoen uit-voer naar landen gelegen op het Zuidelijk Halfrond plaats vindt, gaan de bollen bij aankomst aldaar een zeer ongunstigen tijd tegemoet; immers in Augustus-September heerscht dan in die streken de nawin-ter en na planting zullen de narcisbollen niet de zoo-noodige lage temperatuur meemaken, maar worden inte-gendeel blootgesteld aan de zeer snel toenemende tempe-raturen, die aldaar in voorjaar en zomer heerschen. Dat er daardoor in het eerste jaar van den bloei niet veel terecht komt, behoeft geen wonder te heeten; men mag al tevreden zijn, als het percentage bollen, dat verlo-ren gaat, niet te hoog wordt.

Het is echter een feit, dat narcissen zich in het al-gemeen gemakkelijker laten acclimatiseeren en voortte-len dan hyacinthen of tulpen, waardoor b.v. in Austra-lië en Nieuw-Zeeland zeer vele narcissen waar-onder ook nieuwere soorten, worden geteeld. In het jaarlijks verschijnende, bekende, in Engeland uitgegeven

2105310

„Daffodil Yearbook” kan men over de teelt in deze landen geregeld bijzonderheden vinden. Tevens blijkt daaruit echter, dat het acclimatiseeren niet steeds zoo gemakkelijk gaat. In elk geval is de eerste bloei waardeloos en ook de tweede bloei is nog zeer minderwaardig. Vele soorten schijnen pas na 4 of 5 jaren werkelijk geacclimatiseerd te zijn. Ook uit Zuid-Afrika is een enkel bericht opgenomen, waaruit blijkt, dat het 2 jaar duurt, voordat bloei optreedt.

Het was dus zeker de moeite waard te onderzoeken, of het mogelijk zou zijn om evenals voor de hyacinthen een methode te vinden, waarbij narcissen geprepareerd zouden kunnen worden voor het Zuidelijk Halfron d, zoodat zij daar ter plaatse omstreeks begin April zouden kunnen worden geplant om op den voor die landen normalen tijd, dus in Juli—Augustus te bloeien. Uit vroeger genomen experimenten was ons reeds bekend, dat het remmen van narcissen door berging der bollen bij $-1/2$ gr. C. terstond na het rooien geen goede resultaten oplevert. Wel wordt de jonge neus vrij goed geremd, en zien de bollen er in het begin van Januari prachtig uit, doch tegen den planttijd gaat de bloem te gronde, terwijl bovendien de bollen na het planten vrijwel in rust blijven en slechts voor een zeer klein percentage en dan nog zeer gebrekkig opkomen.

Daarom werd door ons een proef genomen met de toepassing van de methode, die bij de hyacinthen zoo veel succes heeft opgeleverd. Deze bestaat hierin, dat de bollen na het rooien bij 30 gr. C. worden geborgen, waarin de bloemontwikkeling zeer langzaam doch normaal plaats vindt. Deze temperatuur van 30 gr. wordt voortgezet tot half October, waarna de bollen bij $-1/2$ gr. C. worden gebracht voor de remming van de dan eindelijk geheel ontwikkelde bloem. Daarna komen de bollen weer bij een hooge temperatuur te liggen, nl. bij $25 1/2$ gr. C. Hierin blijven ze gedurende 6—10 weken, hetgeen in de praktijk beteekent tot aan de verzending in Maart.

Het was natuurlijk de vraag, hoe narcissen, die bij het rooien reeds een goed ontwikkelde bloem bezitten, op deze behandeling zouden reageeren. Daarom werd er bij de opzet der proeven rekening mee gehouden, dat narcissen mogelijk beter zouden reageeren, indien met

iets lagere temperatuur zou worden gewerkt. Naast deze nieuwe methode werd nogmaals het koelen terstond na het rooien beproefd, terwijl ook een proef werd genomen met remming alleen door warmte. Wanneer wij nu den tijd tusschen rooien en verzenden indeelen in 3 perioden, nl. 1. loopende tot ± 15 October; 2. loopende van 15 October tot begin Januari en 3. loopende tot begin Maart, dus tot den verzendtijd, dan kunnen wij de verschillende behandelingen op eenvoudige wijze aangeven. In de tabel zijn de belangrijkste, toegepaste methoden samengebracht.

Tabel. Toegepaste remmingsmethoden 1936/37

Nr.	tot $15/10$	$15/10 - 9/1$	$9/1$ -Verzending
I	30	$-1/2$	30
II	30	$-1/2$	$25\frac{1}{2}$
III	$25\frac{1}{2}$	$-1/2$	$25\frac{1}{2}$
IV	$-1/2$	$-1/2$	17
V	$-1/2$	$-1/2$	$25\frac{1}{2}$
VI	30	30	30
VII	28	28	28

$-1/2^{\circ}C = \pm 31^{\circ}F$; $17^{\circ}C = \pm 62^{\circ}F$; $25\frac{1}{2}^{\circ}C = \pm 78^{\circ}F$;
 $28^{\circ}C = \pm 82^{\circ}F$; $30^{\circ}C = 86^{\circ}F$.

Het is nu wederom gebleken, dat het terstond na het rooien bij $-1/2$ gr. C. (tabel Nr. IV en V) opslaan der narcissen niet tot het gewenschte resultaat leidt, daar de bloem reeds in Februari door verdrogen te gronde ging. Bij alle overige methoden bleef de bloem behouden. Het best geremd werden de bollen door de in de tabel onder I, II, VI en VII genoemde methoden. Het is echter een feit, dat de alleen door warmte geremde bollen (VI en VII) meer door bolrot en sterk uitdrogen werden beschadigd dan de bollen, die van half October tot Januari bij $-1/2$ gr. C. hadden gelegen. Wij hadden nu nog de keus tusschen de methoden van 30 gr. C.; $-1/2$ gr. C.; 30 gr. C. en die van 30 gr. C.; $-1/2$ gr. C.; $25\frac{1}{2}$ gr. C. Tot nu toe meenen wij aan de laatste methode de

voorkeur te moeten geven, daar de behandeling bij 25 1/2 gr. wel iets minder sterk remt, maar de bollen ook minder doet uitdrogen. Bovendien bleek bij den bloei, dat de remming voor beide behandelingen vrijwel gelijk was.

Om een oordeel over den bloei te verkrijgen werd een deel der bollen op 3 April buiten geplant. De bloei van de meeste ploegen viel in het begin van Juli. Ze hadden zich dus uitstekend laten remmen. De bloei was wat onregelmatig, doch de bloemen zelf waren goed,

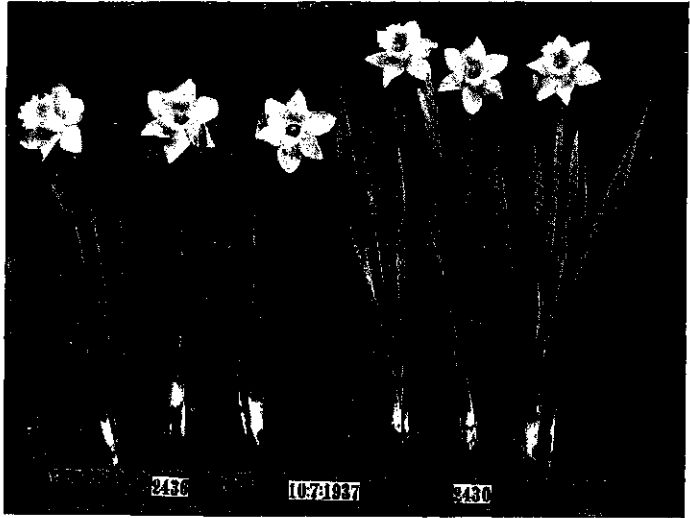

Fig. 1 Geremde Narcissen in bloei op 10 Juli '37: 2436 Tresserve
2430 King Alfred.

met lange stelen (Fig. 1). Van de 4 soorten, waarmede wij tot nu toe hebben geëxperimenteerd hebben **Tresserve**, **Spring Glory** en **King Alfred** goed voldaan; de uitval der bollen was zeer gering en de bloei goed. Dit kunnen wij niet zeggen van **Victoria**, waarbij de uitval groot was en de bloei slecht.

Een veel beter oordeel over de waarde van deze geremde bollen moet de bloei in de landen op het Zuidelijk Halfrond kunnen opleveren. Daarom werd een deel der bollen naar verschillende landen aldaar ter opplanting verzonden.

In Zuid-Amerika (Buenos-Aires) bloeide 100% der gezonden bollen in Juli—Augustus. Het waren **Tresserve** en **King Alfred**.

In Zuid-Afrika viel de bloei in Juli. Zoowel de **King Alfred** te Kaapstad als de **Spring Glory** te Johannesburg bloeide voor 100%. Belangrijk is de mededeeling van den Heer van Balen te Johannesburg die meldde, dat de gezonden narcissen bloeiden tegelijk met geacclimatiseerde bollen, die daar al eenige jaren waren geteeld. Verder schreef hij, o.a. „the flowers are of exceptional fine quality”. Tenslotte bezitten wij nog een mededeeling uit Nieuw-Zeeland, waar de gezonden **King Alfred**-bollen in het begin van Juli eveneens voor 100% bloeiden met de opmerking „excellent blooms”.

Hiermede meenen wij wel te hebben aangetoond, dat het mogelijk is, narcissen met succes te prepareren voor de export naar het Zuidelijk Halfrond. Wij geven daarbij de voorkeur aan de in de tabel onder II vermelde methode van 30 gr. C.; — $\frac{1}{2}$ gr. C.; 25 $\frac{1}{2}$ gr. C. Natuurlijk zal moeten worden nagegaan, welke soorten zich hiertoe het beste leenen. Wij hebben reeds gezien, dat bijv. **Victoria** minder geschikt moet worden.

Fig. 2 Geremde bollen van Narcis Tresserve, 18 October in bloei.

geacht. In elk geval neme men sterk gegroeide ronde bollen of flinke dubbelneuzen. Alleen de beste, meest gave en harde bollen komen voor de langdurige remming in aanmerking, terwijl voor bolrot sterk vatbare soorten beter uitgeschakeld kunnen worden.

Dat de geremde narcissen, in ons land buiten geplant, een wat onregelmatige bloei geven, zal wel aan de voor dit bolgewas te hooge zomertemperatuur moeten worden toegeschreven. Opvallend is het, dat bollen, die niet buiten werden geplant, doch op 1 Juli in potten in een koelcel bij ± 10 gr. C. werden geplaatst, en op 18 September in de dan meer matige buitentemperatuur in bloei kwamen, juist een zeer gelijke stand vertoonden. Fig. 2 laat de aldus behandelde bollen van **Tresserve** in bloei zien op 18 October. Het is ons zelfs gelukt op 25 November geremde **Spring Glory** in bloei te hebben.

Hoewel voor de praktijk van geen direct nut, bewijzen deze laatste mogelijkheden ons, dat wij met de preparatie van narcissen voor bloei op het Zuidelijk **Half rond** in Juli—Augustus niet het uiterste uit de bollen behoeven te halen; maar dat wij integendeel aan den veiligen kant blijven, daar remming voor nog veel lateren datum mogelijk blijkt te zijn.

LISSE, 24 Maart 1938.

J. J. BEIJER.